„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на цел табаку, а утоп нисом на по табака

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године $17^1/_2$ дин
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жег плаћа се по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 37. У Новом Саду у уторак 8. (20.) марта 1883. ГОДИНА XVIII.

ТЕЛЕГРАМИ „ЗАСТАВИ.“

Панчево, 6. марта. Данас одржана необично јако посећена црквена скупштина једногласно закључила: послати саборском одбору представку због сазивања сабора, а телеграфску захвалност Србима посланицима у Будапешти.

Бела Црква, 6. марта. У данашњој црквеној главној скупштини једногласно закључено, да се због изнимног стања у народно-црквеној автономији управи представка на саборски одбор ради што скоријег сазива српског конгреса.

Будапешта, 6. марта. Многобројно посећена скупштина сент-андрејске црквене општине закључила је једногласно и уз суглас свога свештенства, с обзиром на познати синодски операт, који је против наше законом ујемчене автономије управљен, и уз радостан поздрав поступка десеторице земаљских заступника, који су општу жељу верних изразили страхујући за цркву и автономију, која је наименовањем патријарха још у већу опасност доведена, — да пошље адресу на министра-председника с молбом, да нареди сазив сабора.

Моле, 6. марта. У данашњој главној скупштини представка на саборски одбор ради сазивања сабора са највећим одушевљењем и са „живео свесни народ српски, живели наши ваљани посланици!“ једногласно примљена У народу највеће негодовање због „пројекта“ и проклињање подривача наше свете цркве.

Сента, 6. марта. У данашњој многобројно сакупљеној ванредној скупштини овдашња црквена општина једногласно и скупа са својим свештенством закључила: поднети представку саборском одбору ради сазива народно-црквеног сабора.

Меленци, 6. марта. Овдашња црквено-школска општина једногласно закључила представку за сазив сабора.

Тител, 7. марта. Српска црквена општина, и поред veto сремског политичког звања, једногласно закључила: представком умолити саборски одбор, да код високе владе поради на што скоријем сазиву народно-црквеног сабора, који би потражио лека повреди автономије наше.

Нови Сад, 7. марта.

— Из Чуруга нам јављају, да је на Теодорову суботу (прекјуче) тамошња српска православна црквено-школска општина оправила саборском одбору представку ради сазива сабора после ускрса, мотивујући своју представку изнимним стањем на нашем црквеном пољу, наиме умировљењем патријарха Ивачковића, наименовањем администратора патријаршије, наименовањем самога патријарха и влади поднесеним синодским пројектом управљеним против постојећих установа у нашој цркви. У ову скупштину дошли су касније и свештеници.

— Напомињемо још једном новосадским црквеним општинарима, да је за среду сазвана редовна скупштина новосадске српске црквене општине, која оће такође да се придружи примеру Сомбора и В. Бечкерека, те да иште сазив нашег сабора. Због важности ствари, желити би било, да ова скупштина буде многобројно посећена.

— Са више страна допиру до нас гласови, да се многе наше црквене општине спремају са представкама на саборски одбор због сазива сабора по примеру сомборске и в. бечкеречке општине. Саборски одбор је — као што смо у прошлом броју јавили — сазван већ за понедељник, 14. (26.) марта. Као што се види, наименовани патријарх осетио је струју, која се по народу креће, па се пожурио са сазивом одбора, да не би можда многе општине са својим представкама доспети могле, и да би тако ослабио ефект те струје. Ми сматрамо за своју публицистичку дужност, да напоменемо општинама — онима, које су намерне подобан корак чинити — како би требало, да се са сазивом скупштина пожуре, а онима које су представку закључиле, да се са експедицијом исте пожуре, јер треба да знају, да седнице саборског одбора не трају нигда дуго, — само неколико (3—4, до 5) дана. С тога би се оне, које су издаље, могле за време трајања седница саборскога одбора, а то је идуће недеље, и брзојавно обраћати. Оне пак, које су у местима, где нема поште, могле би представку по нарочитој прилици (можда депутацији од двојице, тројице) послати у Карловце. Ако су пак гдегод сазване скупштине, али се не би за трајања седница саборскога одржати могле, а саборски одбор би се међутим разишао, — то оне опет могу изјавити жељу за сазив сабора, само што ће према околностима можда друкчије поступити морати. Ако н. пр. саборски одбор не би се одазвао жељи општина — што ми од наше стране ни у сумњу доводити не можемо, већ само као просту евентуалност бележимо — то општинама не би у том случају прилика за молбу одузета била; ако пак саборски одбор — чему се свакојако надати — молбу општина прихвати, онда се опет може изразити жеља за сазив сабора, и та би се одлуком председништву саборског одбора саопштити могла с молбом, да исту одлуку као прилог уз представку саборског одбора употреби. Та одлука била би управо одобравање закључка саборског одбора, односно изјава, да се и дотична општина слаже са закључком саборског одбора.

— Јављају нам, да се у карловачком протопопијату у Срему стаје на пут слободној изјави општина у погледу сазива сабора. Реакција црквена, да спречи представке од стране општина, увукла је чак политичку власт у своју службу. Ова (политичка власт) не допушта држање црквених скупштина, док се то њојзи не пријави заједно са свима предметима, који ће се расправљати. Па онда тек политичка власт решава, који се предмети могу у расправу узети, а који не. Ово је — ако је овако — на сваки начин незаконита ингеренција. У Сурдуку је због ове ствари прота Чобанић суспендовао општину, и уместо законитог председника поставио другог. На ком основу, и са којим правом? Стара општина је против овога ремонстровала.

— Као што се види из горњега будапештанскога брзојава, сентандрејска општина управила је представку због сазива сабора на г. министра-председника, док су се остале општине обраћале на саборски одбор. Пошто би желети било, да поступак општина буде равнообразан, и пошто по нашем саборском устројству само саборски одбор има право сабор сазивати, — то сматрамо за дужност наговестити, да би се требало у тој ствари само на саборски одбор обраћати.

— Данас се у Карловцима воде интимни преговори између г. Стојана Новаковића, српског министра просвете и наименованог патријарха, г. Германа Анђелића због посвећења нових епископа у Србији, који би се имали на место садањих тобоже према влади упорних епископа поставити. Г. Стојан Новаковић дошао је данас пре подне на лађи лично у Карловце. Од куда та свеза између клерикалног Германа Анђелића и у црквеном питању тобоже хиперлибералног Стојана Новаковића? Али да, у Србији се заводи Staatskirchenthum, а у томе је и г. Герман Анђелић овде код нас прилично успео, и на то навија, па мора — ма и преко воље своје — да одобрава оно, што се у Србији ради. С друге пак стране је данашња српска влада веран сатрап данашњих аустро-угарских влада, па им морају бити миле и креатуре ових последњих. Пре неколико дана долазио је у Карловце српски архимандрит, Теодосије Мраовић, који је сада кандидат за владику у Србији и кога су чак и за кандидата митрополије означавали, да предуготови овај данашњи лични договор. Сада се истом види, колико је „Видело“, орган данашње српске владе, искрено било, кад је недавно једном приликом рекло, да одобрава нашу борбу овде против црквене реакције, — а данас члан те владе шурује са Анђелићем.

— Пре десет дана напоменули смо Србима бирачима, да треба да до 15. априла п. н. к. о. г. своју порезу од прошле године до последњег новчића исплате, ако оће да ове године у бирачке листине буду уведени, и да до године могу бирати посланика и муниципалне представнике. Ми ову опомену понављамо још једанпут. Времена за овај посао имаде још више од три недеље дана.

— Г. Ђорђе Бекић, некадањи сарадник на вашем листу, а касније надзорник мостарских школа, стигао је у прошлу суботу ка својима из Старе Градишке, где је са других девет мостарских грађана због познатог протеста мостарске српске православне општине до сад у заточењу био. Са г. Бекићем опростио се је заточења још Мијат Радовић, дочим су у истом остали још Марко Косјерина и Никола Зец, којима време заточења тек 5. јуна о. г. по рим. истиче. Пре тога помиловани су Васо Круљ, Мијајло Аничић, Симо Ковачевић, Димитрије Билић и Војислав Шола.

— Накнадно јављамо, да је циркулару Лазара Поповића, саопштеном у последњем броју нашег листа, званични број 55/1883. — што овим допуњавамо.

— Данас се вратио са угарског сабора и у нашу средину приспео др. Мих. Полит-Десанчић.

Политички преглед.

На **угарском сабору** довршена је, као што смо већ јавили, расправа о законском предлогу за средње школе, и исти је усвојен за основ специјалној дебати. Расправа је трајала пуних четрнајст дана. Ми ћемо се на њу првом приликом подробније обазрети, јер значај ове расправе може се у неку руку сравнити с оним, што га је дебата о народности пре 15 година, приликом доносења тако званог закона о равноправности народности, имала. После уздинског посланика г. дра Полита-Десанчића, говорили су још румунски посланик Роман, и саски Штајнакер, који су, као и сви остали, вештим разлозима износили пагубност овог предлога по немађарске народности, па по том и по државу. На последку је узео реч г. министар-председник Тиса, те је у подужем говору свом поглавито мучио се око тога, да снажне Политове разлоге, истина не опроврг не — на то је већ у почетку резигнирао — него да их у очима својих верних, бар колико је по његовом схватању могуће, ослаби. Г. Тиса прибегао је у тој својој намери познатој „вештини“, коју мамелуци његови називају дијалектиком, но која се у истини састоји у грубом извртању противникових речи и њиховог смисла, и у постављању фалишних премиса, из којих Тиса извлачи оне закључке, који њему у рачун иду и које истинитом логиком никада не би доказати могао. Тако је и сада, ухватив се за Политове речи, да су Срби на новосадској гимназији и без овог закона катедру мађарског језика завели, одговорио: па што се онда туже на овај закон, који такође само то хоће да постигне? — као да му се не би на то „возвратити“ могло: па што уважају Мађари тај закон, кад је то, што с њиме хоће да постигну, већ и без тог закона постигнуто? Очито га уважају због тога, што они неће само то, т. ј. учење и знање мађарског језика да постигну, него још нешто друго, много више од тога, на што ни права ни правице немају.

Даље је покушао г. министар-председник да пребаци Политу, да се наређења дотичног предлога, која говоре о владином комесару на испитима, о оспособљењу професора и т. д. не односе само на немађарске народности, него и на саму мађарску народност, да су дакле бајаги равноправни. Ово је једна од најобичнијих његових софизама. Јер шта губи мађарска народност, ако јој се усљед извештаја комесаровог каква конфесионална, т. ј. католичка или протестантска гимназија у Кечкемету или Шарошпатаку затвори? Ништа, њојзи остају десетинама других гимназија, у којима се исто тако мађарска народност, да можда још и боље негује, него у тима, које би се затворили, почем између њих и ових нема никакве друге битне разлике, до те, што се оне зову државне, а ове католичке или протестантске, но мађарске су и једне и друге. Како пак у том погледу стојимо ми? Ево како. Нами ако се новосадска гимназија затвори, ми друге немамо, и онда српском народу не остаје ништа друго, него слати своју децу у мађарске гимназије, где ће, као н. пр. што се то данас на панчевачкој државној реалци збива, учити, да Срба нема на свету, него да има неких Раца, који су дивљи, необразован народ, који треба бога да хвали, што му је Мађаре као просветитеље послао, који ће га у крило једноспасавајуће мађарске културе примити. То је та равноправност, коју би Тисина софистерија против Политових необоривих разлога хтела да одбрани. Кад на последку г. Тиса, дотичући се Политових речи, које се на будућност мађарског сабора и већине, коју ова у њега унети може, мисли, да само једну евентуалност пред очима имати сме, а не и другу, за могућност које не говори само будућност, него и историја прошлости — па кад са гледишта оне прве евентуалности полазећи, мисли, да садања већина баш с обзиром на ову треба овај законски предлог да прими, онда је тиме доказао само то, да је Полит-Десанчић и сувише право имао, кад је нагласио, да данашња мађарска влада не стоји на висини свога задатка, и да се Угарска од ње никаквом добру не може надати. Г. Тиса много би више и себи, и мађарском народу, и Угарској послужио био, да је своје пажње удостојио био оне, колико дивне, толико значајне речи Политове, које су у интересу ове јадне земље искрено пријатељство између мађарског народа и немађарских народности свом снагом искреног патријотизма наглашавале, и поучну опомену против оног занатског патријотизма дисале, који је под Тисином владом већма него икад пре тога „у моду дошао“. Дубоки утисак, што су га ове речи Политове у целом сабору проузрочиле с једне стране, а слаб аплаус, што га је Тисина „дијалектика“ овога пута добила, с друге стране, довољни су сведоци, да се већ и у кругу мамелука од крајњих последица Тисиног шовинизма занети почиње.

Ердељски Румуни донели су на народном збору свом у Деви резолуцију против законског предлога за средње школе. Резолуција ова значајна је у сваком погледу, и ми ћемо је што пре читаоцима нашим у целом преводу донети.

Руски посланик у Београду г. Персијани, о коме се пронела беше вест, да неће више у Београд вратити се, стигао је онамо пре неколико дана, и имао је код краља аудијенцију, која је, као што једне бечке новине јављају, пуна два сахата трајала. Ако се ова вест обистини, онда једва може бити сумње, да у Србији предстоје промене, на које народ већ одавна жељним оком изгледа.

„Београдски Дневник“, а поред овог и једне бечке новине јављају, да се удовица Лена Книћанова, која је у атентату на краља Милана помешана била, у затвору обесила, а атентаторка Илка Марковићка да је на смрт оболела. Бечке новине хоће још и то да знају, да је и једна трећа женска, која се такође због ове ствари у затвору налази — полудила. Ако су ове вести истините, онда би се и о пироћанчевој влади могло рећи оно, што је „Пешт. Лојд“, — сравњење ће само себе извинити — о Бизмарку рекао, т. ј. „да је свој савез са сирћу склопио“.

Предстојеће путовање краља румунског изазива разноврсна нагађања. Неки листови јављају, да ће краља на путу његовом пратити министар спољних послова, и да се овај пут доводи у свезу с дунавским питањем. Други пак тврде, да с овим путем никакове политичке цели нису скопчане, и да краља нико други осим краљице неће на путу пратити.

Из **Букурешта** јављају, да се румунски посланик на двору београдском, који се у Букурешту бави, неће више у Београд вратити, почем су између Букурешта и Београда, због жалосног држања српске владе у дунавском питању, запети одношаји наступили.

ДОПИСИ

? **Даљ**, 27. февр. (Пировања реакције. Беседа у Даљу. Посета реакције. У стручавање Германово Здравица Милетићу.) Одовуд вам се канда нико нејавља од оних несрећних избора овде у избор. срезу за српско-народни конгрес, који су пријатељима народне ствари већ напред наговестили и весници били, какав ће положај она црна клика — реакција — у народу да заузме, ако се власти дочепа.

И предвиђано и непредвиђано протузаконитим именовањем г. Германа за патријарха збило се је.

Ми који смо из ближе познавали г. Германа нисмо се обманули и у надама нашим преварили, јер од њега ничега доброг по народ неочекивасмо. Но свакако се преварише његове присталице овдашњег изборног среза, којима се г. Герман пред изборе није женирао много што шта обрицати и обећати, о чему данас ни да чује.

Он је своје слепе присташе, што но реч, наварио и изиграо, изузев г. г. црноризаце, којима је дао приликe постављајући свог брата за администратора властелинства, да ког сома и кечигу смажу и уз то подекојем већем ардову у дно завире; којима је дао прилике да свако оваково сећање понесу на клемавим ногама међу остале блажено почивајуће успомене остале своје манастирске братије.

Но ми нећемо да запремамо места у цењеном овом листу, јер би то о оваквој теми пишући неправдано и штетно по простор листа било.

Ми се другог чега ради прихватисмо пера. Нека нам је с тога дозвољено да један чин, који се

је јучер значајније него се је то замишљати дало и могло, збио, отмемо заборaву, предајући га јавности.

Јучер је приређена била красна беседа овде. Беседу је приредило певачко друштво.

Стална певачка друштва до данас у Даљу не беше.

Но честита наша омладина са својим вредним учитељем г. Спасојем Дедићем живо је прегла да стално певачко друштво овде оснује.

Ово ће у толико лакше моћи да буде у Даљу и треба омладини да буде разлогом, да је већ од 4—5 год. заснован иницијативом г. одветника Јована Муачевића из Осека фонд и правила певачком друштву, који фонд услед топлог и родољубивог заузимања и доброг руковања нашег суграђана г. Милана Миланковића већ на 350 ф. износи. Омладина скупила се је дакле, створила друштво и приредила нам прву своју забаву, прву своју беседу, какве ми овде још неимаосмо и невидесмо.

Пошто је омладина стварањем певачког друштва у Даљу, ширењем складног уметног певања српских и других словенских композиција, и приређењем беседа и других српских забава, примила у свој програм један део од оних патриотичних дужности, које јој је српска омладина определила, нека ми је дозвољено коју више о беседи проговорити.

Беседу је отворио лепим говором о „песми и певању" г. Миланковић. Он је врло красно цртао развитак песме, значај песме и утисак њен, зато га је сва публика искупљена у највећим а примерно урешеним просторијама гостионе „Јање" онако пажљиво и саслушала и његов говор с највећим одобравањем прихватила и испратила.

Иза говора одпевао је збор прву своју песму „Севају копља".

Ова прва песма ваљда зато баш што прва беше одпевана је нешто слабо.

Остале све песме, као „Падате браћо", „Домовини", „Босанска даворија" а „Коло" од нашег милог и обљубљеног композитора дра Јована Пачуа од којих су неке композиције много теже, одпеване су тако хармонично и дивно, да човек слушајући те красне композиције, није чисто веровао, да то приказују певачи, који су више по слуху већ по нотама учили и певали.

Између песама говорене су три декламације.

Сва три декламатора беху сретна избора а при том су своје комаде тако вешто приказали, да заслужују да им и декламације и имена овде јавно истакнемо.

Први је декламовао „Велске гарде" од Арања г. Живко Вулетић. Други је био Душан Миланковић са „Девет крвавих дана" од нашег дивпесника Змаја; а трећи декламатор г. Стеван Страхињић приказао нам је његовим Страхињским органом Каћансков „Граов лас".

Да је г. Страхињић поклонио више пажње гестикулацији и мимики, ми доиста неби у стању били метнути лавор венца најбољем од њих тројице; али овако држимо да први свакако г. Д. Миланковић а други г. Ж. Вулетић беше.

Код публике, која у врло лепом броју не само из Даља већ и околице, нарочито из Осека, искупљена беше, расло је иза сваке пијесе весеље; тако да у раздрагaности својој ни примећавала није, да се је у течају приказивања првих пијеса ушуњала у просторије и шачица црне клике — реакције — у особи са своје финоће познатог поп-Стеве, са своје чистоте познатог поп-Павла, са своје раскалашности познатог поп-Чуда и са свог мутења по протопијату вуковарском познатог поп-Лазе, који видећи да им одабрана места у друштву није, нађоше за добро већ пре свршетка првог дела просторије напустити и удалити се.

Веле да је и г. Герман који се овде бави, купећи око себе своје улизице и присталице и конферушићи шта сад, кад 10 знаменитих грла српских у један глас на највишем месту навешћују му рат, хтео на беседу доћи, али се је жацао демонстрације. — Да мирне ли савести, када се и од мирних беседа зазирати мора!

Sik!

Иза првог дела беседе следио је као обично други.

Овај други део неостаде иза првог, јер се је тако весело играло, да раздрагани играчи и играчице невероваше да је 11. за одмор заказани час куцнуо.

Пошто просторије дотичне гостионе непружају довољно комодитета а хтело се је да друштво и у овом III-ћем делу заједно на окупу буде, то је хитра омладина за тили час створила из сале велику трапезарију, пуну столова, начичканих Србима и Српкињама једне мисли, једних начела, једних осећаја за општу ствар.

Да једна мисао цело друштво провејава, овај пут се је то врло лепо манифестирало.

Манифестирало тако, да човека збиља болети мора, када помисли, како егоизам код појединих људи далеко завладати може, да најпре и према свом народу једине дужности, за прљав залогај, који им није потребан, када га прљава рука пружа и даје, занемаре и напуштају.

За столови, када се онако једне мисли окупљени нађосмо, да и неречем, разуме се по себи само, да се је и зборило и пило!

А где прође без тога у нас Срба?!

Г. В. Муачевићу, који нам мио гост беше, пошло је за руком његовим згодним поздравом којим је овај део забаве и весеља отворио остатке реакције распрштати и одвијати из друштва а даљним здравицама одвести друштво у море весеља, у ком се по декоји и окупаше.

Значајна, у највећој тишини саслушана, вешто изведена а најодушевљеније прихваћена беше здравица г. М. Миланковића нашем тићу, нашем Милетићу, којом му се у здравље пило и здравља што скорији повратак жželeo.

Евала суделовачима а још већа хвала приређивачима, у српско певачко друштво у Даљу скупљеним, на овој лепој забави, на овом хвале вредном подхвату. Нека их још у даљем раду њиховом овај исти одзив публике подстиче и крепи, па шат ћемо лакше зацелити ране, које при последњим изборима и нарочито ми Даљци Српству нанесосмо.

Дневне новости.

(Дворске вести.) Њено Величанство царица-краљица и надвојвоткиња Марија Валерија поћи ће 19. (31.) о. м. у Баден-Баден, где ће се бавити до 1. (рим.) маја. У пратњи њиховој биће 32 лица.

(Лица.) Одељни предстојник, бар. Живковић, вратио се 3. о. м. из Будапеште у Загреб. — Министар за Хрватску-Славонију, Бедековић, отишао је 3. о. м. из Будапеште у Беч. — Крилни побочник краља Милана, пуковник Катарџија, стигао је 1. о. м. у Беч у нарочитој мисији. — Изванредни српски посланик и опуномоћени министар на грчком двору, пук. Сава Грујић, приспео је ово дана из Атине у Београд. — Судија вароши Београда, Коста Н. Христић, постављен је за тајника IV. разреда српском посланству у Цариграду.

(Пакост великоградачког пароха Алинчића и самовоља политичке власти.) Из Баније нам јављају, како великоградачки парох, поп Вењо Алинчић тера пркос са својим парохијанима. На богојављење држао је у олтару седницу црквемога одбора (drei Mann hoch), у којој је решио, да се дрва око цркве посеку. Та су дрва правила из далека затрућеном народу у летње доба лада, и с тога се народ опре том закључку. Али што се решило, то се и извело. Народ се сад листом дигне општинском уреду. Овај, не могући ништа чинити у тој ствари, упути их котарском уреду у Глину. Њих 110, словом сто и десет људи отиду 31. јануара, да се жале, но котарски предстојник у место да народ утиша, а он их са претњом отера, обећавши, да ће послати повереника, који ће ствар извидети. И тек после 15 дана дође пристав Павичић, и поче одмах са грдњом и претњом, да ће их све затворити, називајући их „цуцки", и оде не сачинивши никаква записника. Људи мислећи, да ће то ваљда код општинског уреда учинити, пођу тамо, но не би ништа, него позове њих петнајсторицу да сутра у Глину дођу. Ови се побојаше, да им се што не учини, те не хтедоше сами ићи, већ оде опет цео народ. Но овде, у место да их испитају, затворе одмах 14-орицу, а остале оружницима из Глине истерају. И ово је врло леп поступак и свештеника и политичне власти!

(Из суднице.) „Срп". јавља: Банићанов процес прошао је и трећу инстанцију, те је уредник његов (Никола Марковић) позват за петак 4. (16.) о. м. у Белу Цркву пред суд, где ће му се одлука куријалног суда објавити, а која, као што чујемо, потврђује одлуку краљ. табле, на име: 14 дана затвора и 100 фор. глобе. И то све због чланака, у којима се говори о конзеквенцијама првога избора патријарха, о несрећној регулизацији река и о егзекуцијама и скупим комисијама по Банату, и најпосле због чланка, којим се публици жели свако добро о божићу и којим се чини осврт на дотадање народне материјалне прилике, те се према овима пориче, да је могуће да овлада „добра воља и мир међу људма"; једино у нади, да ће једном и тако бити, може свет о том божићу да се ода тој „доброј вољи" и т. д. Ето, то је нашао државни тужилац, да је политика, и када судски сто белоцрквански оптуженика ослободи од оптужбе, тужилац апелова на кр. таблу, која донесе горњу одлуку, те коју ево и највиши суд потврди. Лепе прилике за српску штампу у нашој уставној домовини!

(Друштво за измирење.) „Нар. Нов." јављају 4. (16.) о. м.: Дне 11. о. м. ad hoc изабрани чланови друштва измирења, гг. Арнолд, Бабић, др. Маканец, др. Медаковић, Даве Станковић и Ј. Жигровић-Преточки, представише се јуче о подне Његовој преузвишености бану грофу Ладиславу Пејачевићу, да му предаду друштвена правила, у седници заснователља прихваћена, те замоле што скорије одобрење високе краљ. земаљске владе. Негова преузвишеност примила је овај одбор врло љубазно, те изразив опетовано, како одобрава племениту сврху друштва, обрекла, да ће друштвена правила одмах дати у претрес узети. За тим се је одбор упутио к пресветлом господину предстојнику одела за унутарње послове, барону Јовану Живковићу, те и њему правила друштва „Данице" топло препоручио. Господин предстојник поразговорио се је с господом такође врло љубазно о њихову друштву, те и са своје стране обрекао издашну припомоћ.

(Одбор уг. земаљског катастарског повереништва) састаће се, као што „Нем." јавља, 5. (17.) маја, да згтови предлоге повереништву. Повереништво само држаће од 27. маја (8. јуна) до 6. (18.) јуна седнице. На основу новога катастра разрезаће се 1. (рим.) јануара 1884. г. порез.

(Стечај у Сарајеву) расписан је на место мерничког пристава. Годишња плата 1000 фор. и 200 фор. ставарине. Рок пријавама до 3. (15.) априла код градског поглаварства.

(Време на Цетињу) веома је непогодно — јавља „Гл. Црногорца". Дне 26. фебр. ударио је гром у зграду иза вароши, где стоји џебна. На срећу није било никаке друге штете, осим што је развалио један део зграде и неколико шатора прогорело. Ватра је одмах погашена била. „Гл. Цр". пише под 26. фебр.: Целе ове недеље све до јуче на веће нисмопримили никаке поште. То је због рђава времена, силних јужних ветрова, великога снега и града, који нас не остављају већ од толико времена. Пароброди нису могли да стигну на време у Котор, те се због тога и пошта јако одоцнела. И данас још пуше исти ветар уз кишу, град и снег и уз пратњу муња и громова.

(Из београдског суда.) Дне 3. о. м. био је судски претрес противу уредника „Ћосе", Влад. Милојевића, на тужбу судије округа пиротског, Илије Мутавџића, који је једну песму у „Ћоси" примио на се. Тужени осуђен је на 80 дин. казне и 17 дин. трошкова или 8 дана затвора и да штампа пресуду у своме листу о свом трошку. — Светозар Јаношевић, великошколац, стављен је решењем суда вароши Београда од 3. марта под суд, што је у 1. и 2. бр. „Савеза" распростирао комунизам и државне установе излагао мржњи и презрењу. Оптужени браниће се из слободе.

(Обесила се.) Београдски листови јављају, да се гђа Лена Книћанка, која је затворена због атентата, учињеног противу краља Милана, обесила у затвору. Самоубиство учинила је чаршавом. Мртво тело јој пренето је из затвора у варошку болницу.

(На крунисању руског цара) у Москви заступаће Србију, као што „Н. Беогр. Дн." чује, једна депутација српских дипломата и једна виших официра. Зар Србија не би могла друкче бити заступљена на том важном чину у животу словенских народа? Зар су браћа Руси мало задужили српски народ?

Политичке вести.

— Из Београда налазе за нужно да јаве, да пут краљевог ађутанта г. Катарџије у Беч није у свези ни са каквом политичком мисијом. По томе изгледа, да би свако путовање у Беч морало стајати у свези с политичким мисијама.

— Старој „Преси" јављају из Београда, да је српска влада вољна да по сваку цену испуни упражњено место митрополита. Исте новине дознају, да је поверенство за избор митрополитов сазвано већ за 1. април о. г. Уједно веле да је краљ подписао декрете, којима се за чланове српског синода именују: архимандрити Мраовић и Нестор, даље проте шабачки, зајечарски, нишки, београдски и милановачки. Највише изгледа, да ће за архимандрита изабран бити, има по том листу архимандрит Мраовић.

— Из Букурешта јављају, да је комора и по трећем прочитању примила законски предлог о ревизији устава, на што је краљ исту престолном беседом други дан распустио.

— Атентат на зграду министарства унутрашњих послова у Лондону узнемирио је јако јавно мнење у Енглеској. Влада и судови прегли су свом силом, да кривцима у траг уђу. Не сумња се већ нико више о томе, да су ово недело Фенијевци учинили. „Тајмс" мисли, да је овај атентат одговор на Гледстонов говор, којим се овај против ревизије ирске земаљске акте изјавио.

— Из Париза стижу вести, по којима се надати може, да ће демонстрација анархиста, која је за прошлу недељу заказана била, без великих нереда проћи. Влада учинила наредбу, како би се у случају нужде Марсово Поље са свију страна у један мах војском посести могло. Инвалидска еспланада је такође војском опкољена. Осим тога је издан налог, да се све коловоће ухапсе, ако се масе на први позив власти не би разишле, т. ј. ако би после ударања у добош још на окупу остале. Полиција непрестано тражи Луизу Мишелову; вест, да је у Лијон умакла, не обистињава се, на против држе, да се у Паризу сакривена налази.

— Из Берлина јављају, да ће Бизмарк на скоро свој допуст наступити. Мисли се да ће летње месеце као обично на селу провести.

Ред пловидбе

од 3. (15.) марта 1883. до даље наредбе.

У ЗЕМУН: уторником, средом, петком, суботом и недељом после ½5 сахата после подне.

У ТИТЕЛ: средом и недељом после ½5 сахати после подне.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: средом, петком и недељом после ½5 сахата после подне.

У БУДИМ-ПЕШТУ: понедељником, средом, четвртком, суботом и недељом у ½11 сахата пре подне.

Отправништво.

VIII. ИЗВЕШТАЈ О РАДЊИ I. ИНЂИЈСКЕ ЗАДРУГЕ ЗА ПОДПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ

за годину 1882.

РАЧУН ИЗРАВНАЊА.

ДУГУЈЕ. (Актива.)	фор.	нов.
На рачун благајне — — —	5032	80
„ „ меница — — —		
1.538 комада меница износе — —	179842	—
На рачун вађевина — —	29467	—
„ „ интабулисаних меница —	2040	
„ „ намештаја — — —	633	53
„ „ повратних камата — —	570	—
„ „ дужника — — —	11861	79
	229446	12

(Пасива.) ПОТРАЖУЈЕ.	фор.	нов.
Од рачуна имања — — —	36120	17
„ „ улога — — — —	81468	19
„ „ меница — — —	33901	—
„ „ веровника — — —	60177	—
„ „ резервна фонда — —	8264	63
„ „ разних особа — —	988	79
„ „ камата за пренос — —	1850	80
„ „ имања бивших удеоничара	217	62
Чист добит — — — —	5457	92
	229446	12

РАЧУН ГУБИТКА И ДОБИТКА.

ДУГУЈЕ.	фор.	нов.
На рачун камата улога — — —	5253	16
„ „ кирије — — —	100	—
„ „ камата рескontов. меница	3968	23
„ „ тантијеме — — —	439	—
„ „ повратне камате — —	469	65
„ „ плате — — — —	2080	—
„ „ порезе — — —	955	61
„ „ камата разних — —	3478	61
„ „ општинске порезе — —	78	36
„ „ пристојаба — — —	27	—
„ „ камата — — —	194	91
„ „ трошкова — — —	482	27
Чист приход — — — —	5457	92
	22934	72

ПОТРАЖУЈЕ.	фор.	нов.
Од рачуна повратне камате — —	1810	69
„ „ камата на вађевине —	1059	42
„ „ камата одоцнења — —	1587	45
„ „ камата дужника — —	44	47
„ „ камата интабулисан. меница	186	77
„ „ камата на м·нице — —	18245	92
	22934	72

Инђија, 10. марта (22. фебруара) 1883.

За управљајући одбор: **Илија Стерио** с. р., **С. С. Николајевић** с. р., **П. Петровић** с. р.

За књиговодство: **Петар Петровић** с. р., **Н. Нинковић** с. р.

Ови су рачуни тачно прегледани и са свима се књигама слажу.

Надзорни одбор:

Петар Д. Крестић с. р., **В. Николајевић** с. р., **Јован Марковић** с. р.

ОГЛАСИ.

ОГЛАС ДРАЖБЕ.

Од стране господарственог уреда петроварадинске имовне општине даје се на знање, да ће се ради изнајмљења права ватања пијавица у барама поменуте имовне општине на једну или више година дне 24. априла 1883. у 10 сати пре подне јавна дражба са писменим понудама обдржавати.

Понуде морају до почетка дражбе предане и са 5 процената од понуђене своте као жаобине у готовом новцу или у ценубени папири по банковној вредности понуђени бити.

Досталац имаће половину једногодишње најамне своте као јамчевину уплатити, односно жаобину до те своте попунити.

Поближи увети могу се до дана дражбе код господарственог уреда увидити.

У Митровици 14. марта 1883.

2—3 **Господарствени уред.**

КОНКУРС.

У српско-православној општини доњо-ковиљској упражњено је место пароха IV. разреда, којег попуњења ради овим се конкурс отвара с тим, да удовици до 20. маја о. год. половина од свију парохијских прихода припада.

Проситељи имају своје инструиране молбенице путем својих предпостављених власти до 2. (14.) априла о. г. конзисторији овој поднети.

Из седнице епархијске конзисторије бачке у Новом Саду 2. (14.) септембра 1882.

3—3 **Конзисторија епархије бачке.**

Оглас.

Вашар ново-пазувачки држаће се 23., 24. и 25. марта по римском кал.

С. С. НИКОЛАЈЕВИЋ,

закупник.

2—2

Kundmachung.

Mit Eröffnung der Bpest-Neusatz-Semliner Linie mache ich die P. T. Herren Salzhändler besonders aufmerksam, den Bezug versuchsweise von Maros-Ujvár einzuleiten. Alles nähere ertheilt brieflich.

Christian Marzáry,

Spediteur des k. ung. Salzgrubenoberamtes in Maros-Ujvar, Siebenbürgen.

С отварањем пештанско-новосадско-земунске пруге особито упозоравам п. н. господу соларе, да покушају набавку из Марошујвара. Поближе услове даје писмено

Кристијан Марцари,

шпедитер кр. угар. звања за соне мајдане у Марошујвару, Ердељ.

3—5

Одговорни уредник Миша Димитријевић.

Српска штампарија дра Светозара Милетића.